

Міністерство освіти і науки України

ДПНЗУ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника",
AGH Uniwersytet Jagielloński (Polska), AGH Akademia Górnictwo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie (Polska),
Uniwersytet Jana Pawła II (Polska), Staropolska Szkoła Wyższa w Kielcach (Polska),
Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (Polska),
Львівський національний університет імені Юрія Федьковича, ДВНЗ "Ужгородський національний університет",
Львівський національний аграрний університет, Миколаївський національний аграрний університет,
Львівська державна фінансова академія, Одесська державна академія будівництва та архітектури,
Одеський інститут фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі,
Одеський державний аграрний університет, Хмельницький економічний університет,
Міжнародний університет фінансу і права, Міжнародний інноваційний кластер "Конкурентоспроможність"

Розвиток національної економіки: теорія і практика

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

3-4 квітня 2015 року

Частина 1

Rozwój Gospodarki Narodowej: teoria i praktyka

Materiały Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji

3-4 kwietnia 2015 roku

Część 1

Івано-Франківськ
2015 рік

УДК 330.3:338.2:63

ББК 65

Р 66

Рекомендовано до друку Вченому радио ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (протокол № 5 від 28 квітня 2015 р.)

Редакційна колегія:

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ: Загороднюк А. В. – д.ф.-м.н., проф., проректор з наукової роботи; Благун І. С. – д.е.н., проф., декан економічного факультету; Ткач О. В. – д.е.н., проф., завідувач кафедри менеджменту і маркетингу; Величко В. С. – д.ін., проф., директор інституту туризму; Баланюк І. Ф. – д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту; Пилипів Н. І. – д.е.н., проф., завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки; Ткачук І. Г. – д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів; Романюк М. Д. д.е.н., проф. кафедри менеджменту і маркетингу; Якубів В. М. – д.е.н., проф. кафедри обліку і аудиту; Дмитришин Л. І. – д.е.н., проф. кафедри економічної кібернетики; Галущак І. Є. – к.е.н., викл. кафедри обліку і аудиту; Сас Л. С. – к.е.н., доц. кафедри обліку і аудиту ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”; Вавак Т. – д.е.н., проф., завідувач кафедри прикладної економіки і якості управління Ягеллонського Університету в Кракові (Республіка Польща); Жуковський М. – д.е.н., проф., директор Інституту економіки і управління Люблінського католицького університету Івана Павла II (Республіка Польща); Іващук Н. – д.е.н., проф., завідувач кафедри менеджменту в енергетиці Krakowskiej гірничо-металургійної академії імені Станіслава Сташіца (Республіка Польща); Телюс Я. – к.е.н., ректор Старопольської вищої школи в м. Кельце (Республіка Польща), Троцька М. – др., декан економічного факультету Державної вищої професійної школи імені Якуба з Парадига в Гужові Великопольському (Республіка Польща); Білоусова С. В. – д.е.н., проф., ректор Міжнародного університету бізнесу і права; Біттер О. А. – д.е.н., проф., завідувач кафедри міжнародної економіки та теорії фінансів Львівської державної фінансової академії; Газуда М. В. – к.е.н., доц. кафедри економіки підприємства ДВНЗ “Ужгородський національний університет”; Запша Г. М. – д.е.н., проф., завідувач кафедри менеджменту та маркетингу Одеського державного аграрного університету; Квач Я. П. – д.е.н., доц., директор Одеського інституту фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі; Кличан В. П. – к.е.н., доц., директор навчально-наукового інституту економіки та управління Миколаївського національного аграрного університету; Ковалчук Т. М. – д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку, аналізу і аудиту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Сахацький М. П. – д.е.н., проф., завідувач кафедри маркетингу Одеської державної академії будівництва та архітектури; Стельмащук А. М. – д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту Хмельницького економічного університету; Яців І. Б. – д.е.н., доц., проректор з наукової роботи Львівського національного аграрного університету.

Члени редакційної ради: Василюк М. М. – к.е.н., доц.; Гнатюк Т. М. – к.е.н., доц.; Жук О. І. – к.е.н., доц.; Максимів Ю. В. – к.е.н., доц.; Матковський П. Є. – к.е.н., доц.; Мельник Н. Б. – к.е.н., доц.; Смушак М. В. – к.е.н., доц.; Шеленко Д. І. – к.е.н., доц.; Шкроміда В. В. – к.е.н., доц.; Шкроміда Н. Я. – к.е.н., доц.; Банашкевич Т. П. – викладач.

Відповідальний за випуск: д.е.н., професор Баланюк І. Ф.

Рецензенти:

Лопатинський Ю. М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри “Економіки підприємства та управління персоналом” Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Малік М. Й. – д.е.н., професор, академік НААН Україн, завідувач відділом розвитку підприємництва і кооперації Національного наукового центру “Інститут аграрної економіки НААН України”;

Стадницький Ю. І. – д.е.н., професор, професор кафедри “Економіка і фінанси” факультету “Управління і комп’ютерного моделювання” Політехніки Свентокшиської (Республіка Польща).

Розвиток національної економіки: теорія і практика: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 3-4 квітня 2015 року, проведеної на базі ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, м. Івано-Франківськ – Тернопіль: Крок, – 2015. - Ч.1. – 405 с.

Rozwój Gospodarki Narodowej: teoria i praktyka Materiały Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej, która odbyła się w dniach 3-4 kwietnia 2015 r. w Przykarpackim Narodowym Uniwersytecie imienia V. Stefanyka w Iwano-Frankiwsku. Ternopil : Krok. – 2015. - C.1. – 405str.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Розвиток національної економіки: теорія і практика”, в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади збалансованого розвитку і механізми ефективного функціонування галузей національної економіки, питання формування конкурентоспроможності суб’єктів господарювання та вирішення регіональних проблем суспільно-економічного розвитку країни.

УДК 338.012:332.055.2:004.91

ББК 65

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несе автори наукових доповідей і повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної ради збірника.

ISBN 978-617-692-282-7

© ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, 2015.

06.02.00 Зоотехнія

Агій В.М., Дурдинець П.М., Трига Н.П., Форкавець Ю.І. БРИКЕТИ-ЛІЗУНЦІ В ГОДІВЛІ ЛАКТЮЧИХ ВІВЦЕМАТОК	136
Бурров О.Ф. Мартинюк І.М. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ШТУЧНОГО ОСІМЕНІННЯ У СВИНАРСТВІ	138
Бурров О.Ф. Шахова Ю.Ю. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ВІДТВОРЕННЯ КОНЕЙ ЧИСТОКРОВНОЇ ВЕРХОВОЇ ПОРОДИ	139
Гончар Валентин, Приліпко Петяна, Калинка Андрій ВПЛИВ РІЗНИХ МОДЕЛЕЙ РАЦІОНІВ З ВИКОРИСТАННЯМ КРУГЛОРІЧНИХ ОДНОТИПНИХ КОРМІВ ПРИ ЗАКЛЮЧНІЙ ВІДГОДІВЛІ БУГАЙЦІВ СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ДЕШЕВОЇ І ЯКІСНОЇ ЯЛОВИЧИНІ В ПЕРЕДГІРІ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОNU УКРАЇНИ	141
Грабовенський М.І., Рівіс І.Ф. КОНЦЕНТРАЦІЯ ЖИРНИХ КИСЛОТ ЗАГАЛЬНИХ ЛІПІДІВ У РІДКІЙ ФРАКЦІЇ ВМІСТУ РУБЦЯ ТА РІСТ ТЕЛЯТ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ ЦЕОЛІТОВОГО БОРОШНА В ЛІТНІЙ ПЕРІОД	142
Калинка Андрій, Саранчук Іван, Голохоринський Ю.І. ВПЛИВ ЕКСТРУДОВАНОГО КОРМУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ БУГАЙЦІВ МЯСНОГО СИМЕНТАЛАУ ПІСЛЯ ВДЛУЧЕННЯ В УМОВАХ РЕГТОНУ БУКОВИНІ	145
Паніна С.І. РІСТ і РОЗВИТОК ТЕЛИЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД СЕЛЕКЦІЙНОГО ІНДЕКСУ БАТЬКА	146
Приліпко Петяна, Калинка Андрій, Клепач Дмитро ІНТЕНСИВНІСТЬ ВИРОЦЮВАННЯ МОЛОДНЯКУ МЯСНОГО СИМЕНТАЛАУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ З ВИКОРИСТАННЯМ МАКСИМАЛЬНО КУЛЬТУРНИХ ПАСОВИЩ В ЗОНІ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОNU УКРАЇНИ	147
Сиваченко Є.В. ВПЛИВ ГЛІЦЕРИДІВ ЖИРНИХ КИСЛОТ НА ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ.	149
Ткач Є.Ф. ВПЛИВ ВИКОНАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ВИДАЛЕННЯ ГНОЮ І ВНЕСЕННЯ ПІДСТИЛКИ НА МІКРОКЛІМАТ ПРИМІЩЕНЬ РІЗНОГО ТИПУ	151
Філен Р.Г. ОЦІНКА ПРОДУКТИВНИХ ОЗНАК ТА ВПЛИВ МОЛОЧНОСТІ ВІВЦЕМАТОК ЗАКАРПАТСЬКОГО ВНУТРІПОРДОНОГО ТИПУ ПОРОДИ ПРЕКОС НА РІСТ І РОЗВИТОК ЯГНЯТ ПРИ РІЗНИХ ВИТРАТАХ КОРМІВ	152
Хватова М.А. ВИЗНАЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙНОЇ ЗДАТНОСТІ СВІНЕЙ ЯК ЗАСІБ ОДЕРЖАННЯ ГАРАНТОВАНОГО ЕФЕКТУ ГЕТЕРОЗИСУ	154
Tserenyuk O., Shkavro N. MAIN QTL GENES POLYMORPHISM OF NEW LINES OF LANDRACE AND WALES PIG BREEDS IN UKRAINE	155
Шевченко С.А. ОЦІНКА ПЛЕМІННОЇ ЦІННОСТІ САМЦІВ КРОЛІВ НОВОЗЕЛАНДСЬКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ ЗА МЕТОДОМ BLUP	156

06.03.00. Лісове господарство

Бродович Ю.Р. ДО ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ВІДНОВЛЕННЯ ГІРСЬКИХ БУКОВИХ ЛІСІВ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	158
Гудима, В.М. Лисенко М.О. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЦЮВАННЯ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ ЯЛИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ДЛЯ ПОТРЕБ ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ	159
Парпан В.І., Юник М.Р., Яцик Р.М. ВИВЧЕННЯ ХВОЙНИХ ІНТРОДУКОВАНИХ ДЕРЕВНИХ ВІДІВ В ПЕРЕДКАРПАТІ	160
Штогрин Я.С., Косар М.Г., Місльків А.Я. ДОСЛІДЖЕННЯ ПСЕВДОТСУГИ ТИСОЛИСТОЇ У ЛІСАХ КАРПАТ	163
Яцик Р.М., Гайда Ю.І. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПЛАНТАЦІЙНОГО НАСІННИЦТВА ЛІСОВИХ ДЕРЕВНИХ ПОРІД В ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ	164

Водні, біологічні ресурси і аквакультура

Черник В.В. ПРИМЕНЕНИЕ ПРИНУДИТЕЛЬНОГО ПРОКАЧИВАНИЯ ВОДЫ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ МЕХАНИЧЕСКИХ И ЦЕОЛИТОВЫХ ФИЛЬТРОВ ПРИ ТРАНСПОРТИРОВКЕ ЖИВОЙ РЫБЫ	166
---	-----

08. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

08.00.01 Економічна теорія та історія економічної думки

Басараб В.Я. ЕКОНОМІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТА ЇЇ МІСЦЕ В СУЧASNІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ	167
Васильківська Н.О. ВІДОБРАЖЕННЯ ІДЕЙ СОЦІАЛЬНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ЯВИЩ В ПРАЦЯХ ВЧЕНИХ-ЕКОНОМІСТІВ КІНЦЯ XIX - ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XX СТ.	168
Фолхрова Н.І. ЗМІНА РОЛІ ТА МІСЦЯ ЛЮДИНИ В СИСТЕМІ ЕВОЛЮЦІЙНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ	169

06.03.00 Лісове господарство

порівняно високих для псевдотсуги рівнях (понад 600 м) на Львівщині і менше третини (30,4 %) росте на висоті 401-600 м над рівнем моря.

Переважна більшість плюсовых біотипів перевищують середні показники насаджень, де вони зростають висотою до 40 % (92,4 % дерев), а за діаметром – до 50 % (83,6 % дерев). Особливістю плюсовых дерев цієї породи, що значна кількість їх (21,2 % дерев) за параметрами висот є близькими до середніх показників насаджень, всіни були відібрані. Це свідчить про те, що дерева були атестовані лише завдяки таким якісним особливостям прямизна і повнодеревність стовбуру, добре очищення їх від сучків, відсутність будь-яких вад, відмінний санітарний стан тощо. В даному випадку габітуси рослин не були визначальними.

За іншими фенотиповими показниками плюсовые дерева характеризуються рівними повнодеревністю стовбурами, густими широкими кронами із грубими скелетними гілками, високою стійкістю проти біотичних абиотичних чинників, добрим приростом та насінненощенням. Довжина крони в них змінюється від 20 до 80 % загальної висоти рослин (майже у половини дерев від 30 до 50 %), а протяжність безсучкової зони – від 5 до 70% 82 % дерев – 10-50 %).

Під час всеобщої характеристики вихідного матеріалу для майбутньої селекції важливо знати яка мінливість передається генотипом, а яка є хронографічною (тимчасовою) й проявляється з віком у процесі онтогенезу. Особливість зацікавленості при цьому викликають такі якісні ознаки як тип й забарвлення ритидома та форма крони дерева.

Аналіз формового різноманіття плюсовых дерев псевдотсуги тисолистної за типами ритидома дає підставу виділити їх дві великі загальні групи – дерева із тріщинуватим (тріщинуватим, повздовжно-тріщинуватим, широко-тріщинуватим) та пластинкоподібним (пластинкоподібним та широко-пластинкоподібним) ритидомом. Вони представлені однаковою кількістю дерев (по 27 шт. – 41 %). Також рідко зустрічаються дерева із широколускатоподібним (9 %), широко-борозенчастим і широко-гребінчастим (по 4,5 % дерев) ритидомом. Найбільш плюсовых дерев мають ритидом коричневого (48,6 %) та сірувато-коричневого (34,8 %) забарвлення. Чітко відмінною між типом й забарвленням ритидома у плюсовых дерев псевдотсуги тисолистної нами не встановлено.

Дослідженнями виявлено чотири групи плюсовых дерев псевдотсуги тисолистної за формами крон. Переважають біотипи із конусоподібними (40,9 %) й овально-циліндричними (колоноподібними) кронами (33,0 %). Набагато менше їх є з овальними (18,2%) та широко-конусоподібними (7,5 %) кронами. Спостерігається деякий тенденція зв'язку між формами крон й типами ритидома. Плюсовые дерева з колоноподібними кронами мають переважно дрібно-тріщинуватий тип ритидома, а більшість їх серед рослин з конусоподібними кронами – широкопластинкоподібні.

Література

7. Гунчак М.С. Дугласія зелена в Україні / М.С. Гунчак, Р.М. Яцик, Ю.Е. Андрушків. – Івано-Франківськ. – 1999. – 122 с.
8. Штогрин А.С. Досвід створення лісових насаджень дугласії Мензіса / А.С.Штогрин, Р.М Яцик // Аграрна наука на сучасному етапі розвитку: досвід, проблеми та шляхи їх вирішення.– Одеса. – 2012.– С. 52-55.
9. Мамаєв С.А. О закономерностях внутривидової изменчивости древесных растений / С.А. Мамаєв // Теоретические основы внутривидовой изменчивости и структура популяций хвойных пород. – Свердловск. – 1974. С. 3-12.

УДК 630*23

Яцик Р.

К.С.-Г.Н., доцент

професор кафедри лісознавства
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника

м. Івано-Франківськ

Гайдай Ю.

Д.С.-Г.Н., доцент

професор кафедри економіки
менеджменту природокористування
Тернопільський національний економічний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПЛАНТАЦІЙНОГО НАСІННІЦТВА ЛІСОВИХ ДЕРЕВНИХ ПОРІД В ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ

Вважається, що вперше думка про можливість створення плантацій для отримання насіння лісowych деревних видів була висловлена німецьким лісівником, директором Лісової академії в Берліні Фрідріхом фон Бургсдорфом (Friedrich von Burgsdorf) наприкінці XVIII століття [6]. Більше ніж через сто років (на початку ХХ століття) ця ідея стала предметом ширшої наукової дискусії в Швеції, Данії, Німеччині.

Практичне втілення ідеї плюсовых дерев і насінніх плантацій лісowych деревних порід розпочалося після 1934 року, коли Карл Сірах-Ларсен (Carl Syrach-Larsen) з Данії запропонував метод закладки останніх шляхом щеплення живої матерії з плюсовых дерев, відібраних за певними фенотипічними ознаками. Невдовзі цей метод був розвинутий Хольгером Йенсенем та Бертилом Ліндквістом (Holger Jensen, Bertil Lindquist) у Швеції [8]. Згодом розпочалася широка імплементація цього методу в інших європейських країнах, США та Японії.

В Україні широке впровадження принципів плантаційного насінництва лісowych деревних видів здійснюється з 60-х років минулого століття під науково-методичним керівництвом проф. С.С. Г'ятницького [5]. Але найбільшою розмаху напрямом плюсової селекції і плантаційного лісового насінництва набув в 70-90-х роках ХХ сторіччя, коли дослідженнями керували П.І. Молотков та І.М. Паттай [4]. За цей час українськими науковцями розроблено низку

06.03.00 Лісове господарство

цільових програм, положень, настанов, вказівок, рекомендацій і пропозицій, які регламентують широке коло організаційних, методичних й технологічних заходів щодо створення, формування і ефективного використання насінніх плантацій лісових деревних порід. Слід відмітити, що поряд із вищезгаданими керівниками робіт, вагомий внесок у розвиток плантаційного насінництва (особливо клонового) в різні роки в Україні зробили В.І. Білоус, Н.І. Давидова, П.С. Каплуновський, Р.Г. Мойсеев, Ю.Ю. Боберський, Л.Л. Мольченко, Р.М. Яцик, Г.Т. Криницький, М.М. Котов, З.П. Коц, О.І. Свердлова, О.І. Кириченко, Г.А. Шлончак, А.В. Шлончак, О.С. Мажула, В.А. Ільїн, В.В. Митрошенко, О.Ф. Ольховський, Є.І. Савич, Г.П. Чоні, В.П. Войтюк, П.Д. Гарбуза, С.П. Ірклієнко, С.А. Лось, Л.І. Терещенко, Ю.І. Гайда, Н.А. Волошинова, К.П. Бадалов, В.С. Феннич та багато інших.

На сьогодні в Україні атестовано досить значну кількість клонових насінніх плантацій основних лісоутворюючих аборигенних та інтродукованих порід, площа яких становить біля 1 тис. га. У Карпатському регіоні та на прилеглих територіях переважають клонові плантації, створені у 70-80-х роках минулого століття, з яких 158,3 га вже атестовано і успішно плодоносять. Найбільша кількість їх (за площею) створена у Львівській області (37,8 %), значно менше в Чернівецькій (21,0 %), Тернопільській (20,7 %), Івано-Франківській (17,9 %) і найменше – на Закарпатті (2,6 %) (табл.).

У кінці 90-х років минулого та на початку ХХІ століття в силу об'єктивних та суб'єктивних причин інтенсивність науково-практичних робіт у сфері плантаційного насінництва суттєво знизилася. Певний позитивний імпульс щодо їх продовження було задано прийняттям в Україні «Галузевої програми розвитку лісонасінневої справи на 2010-2015 роки», затвердженої наказом Держкомлігоспу від 26.02.2010 № 47 [1]. Програма виконується в рамках завдань Державної цільової програми «Ліси України на 2010-2015 роки», затвердженої КМУ від 16.09.2009 № 977. Одним із важливих напрямів розвитку лісонасінневої справи у Програмі визначено створення об'єктів лісового клонового насінництва другого порядку.

Таблиця

**Площа клонових насінніх плантацій у західному регіоні України
(станом на 01.01.2015 р.)**

Порода	За адміністративними областями, га					Разом
	Закарпатська	Івано-Франківська	Львівська	Чернівецька	Тернопільська	
Дуби звичайний і скельний	1,0	-	5,0	20,5	26,7	53,2
Сосна звичайна	-	-	27,8	-	-	27,8
Модрини європейська і японська	1,2	7,7	13,5	3,8	3,0	29,2
Ялиця біла	-	15,0	1,3	9,0	-	25,3
Ялина європейська	-	5,7	12,2	-	-	17,9
Ясени звичайний і вузьколистий	1,9	-	-	-	-	1,9
Дугласія тисолиста	-	-	-	-	3,0	3,0
Всього	4,1	28,4	59,8	33,3	32,7	158,3

За час експлуатації та дослідження раніше створених насінніх плантацій лісових деревних видів в Україні та за кордоном отримано значний масив інформації наукового, виробничо-технологічного й економічного характеру [2, 3, 7]. Значно розширився спектр функціонального призначення таких плантацій (в т.ч. як об'єктів збереження генетичних ресурсів *ex situ*). Враховуючи вищеприведене, а також те, що впродовж останніх 20 років в Україні не змінювалися нормативно-правові акти, які регламентують основні принципи створення і використання насінніх плантацій лісових порід, нагальною є потреба переглянути, уточнити, тобто дещо модернізувати раніше запропоновані рекомендації, що стосуються сфери плантаційного насінництва.

Література

- Галузева програма розвитку лісонасінневої справи на 2010-2015 роки. — Затверджено наказом Держкомлігоспу України від 26.02.2010, № 47.
- Генетико-селекційні та насінницькі об'єкти в лісах Буковини / [Яцик Р. М., Ворбчуک В. Д., Парпан В. І. та ін.]. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. — 288 с.
- Лісові генетичні ресурси та їх збереження на Тернопільщині / [Гайда Ю. І., Попадинець І. М., Яцик Р. М. та інш.]. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. — 288 с.
- Молотков П. І. Насінництво лісових порід / П. І. Молотков, І. М. Паттай, Н. І. Давидова. — К. : Урожай, 1989. — 230 с.
- Пятницкий С. С. Практикум по лесной селекции / С. С. Пятницкий. — М.: Гослесбумиздат, 1961. — 112 с.
- Ромедер Э. Генетика и селекция лесных пород / Э. Ромедер, Г. Шенбах. — М., 1962. — 268 с.
- Яцик Р. М. Деякі підсумки розвитку клонового лісового насінництва хвойних порід у Передкарпатті / Р. М. Яцик, , В. І. Ступар, Ю. І. Гайда та інші // Лісівництво і агролісомеліорація. — Харків, 2008. — Вип. 114. — С. 240—248.
- Lindquist B. Forstgenetik in der Schwedischen Waldbaupraxis / Bertil Lindquist. — Radebeul-Berlin, Neumann Verlag, — Zweite, überarbeitete Auflage 1954. — 155 s.